

UAN/0Q2 – Translatologie

Teorie a dějiny překladu

Studenti si losují jednu otázku z následujícího seznamu.

1. Věda o překladu, její místo v rámci humanitních věd, předmět, základní pojmy.
2. Překlad jako specifický druh komunikace (mezijazyková, mezikulturní, zprostředkovaná), funkce překladu.
3. Překladatelské strategie, metody a postupy.
4. Překladatelská analýza a fáze překladatelského procesu.
5. Překladová ekvivalence a posuny v překladu.
6. Vnětextové a vnitrotextové faktory překladu
7. Odborná terminologie a překlad
8. Kritika překladu
9. Jazykové korpusy (jednojazyčné, paralelní i srovnatelné) a jejich využití v překladatelské praxi
10. Elektronické slovníky a terminologické databáze (principy fungování, možnosti využití v překladatelské praxi)
11. Strojový překlad (historie, principy fungování, možnosti a meze strojového překladu) vs. CAT nástroje
12. Význam překladu v globální společnosti. Jaký je smysl překladu dnes?
13. Význam dějin překladu pro překladatelskou praxi.
14. Počátky teorie překladu ve starověku, pojem překladu ve středověku a význam biblického překladu.
15. Dějiny překladu od humanismu po osvícenství: významná jména a teorie.
16. Klasicistní a romantický překlad: významná jména a teorie.
17. Etapy starého českého překladu (od středověku do obrození).
18. Překlad v českém národním obrození: historický kontext a význam.
19. Významné postavy českého překladu mezi léty 1850-1918: historický kontext a teoretická východiska
20. Významné postavy českého překladu v meziválečné době: historický kontext a teoretická východiska
21. Vznik moderních teorií překladu v 50. a 60. letech 20. stol. (Vinay - Darbelnet, Catford, Nida, Mounin)
22. Současné teorie překladu od 70. let 20. stol. do současnosti I (skopos, polysystém a deskriptivismus, manipulace)
23. Současné teorie překladu od 70. let 20. stol. do současnosti II (foreignisation, postkoloniální studia a překlad, postmoderna a translatologické otázky: feminismus a queer theory)
24. České a slovenské teorie překladu (Levý, Popovič)

Bibliografie:

- BASSNETT, S. (2014). *Translation Studies*. London, Routledge.
- BOASE-BEIER, J. (2011). *A Critical Introduction to Translation Studies*. London, Bloomsbury.
- GARCÍA YEBRA, V. (1994). *Traducción: Historia y teoría*. Madrid, Gredos.
- GROMOVÁ, E.; RAKŠÁNYIOVÁ, J. (2005). *Translatologické reflexie*. Bratislava.
- KNITTLOVÁ, D. A kol. (2010). *Překlad a překládání*. Olomouc, Univerzita Palackého.
- KRÁLOVÁ-KULLOVÁ, J. a JETTMAROVÁ, Z. (2009) *Tradition versus modernity: from the classic period of the Prague School to translation studies at the beginning of the 21st century*. Praha.
- KUFNEROVÁ, Z. a kol. (2009). *Čtení o překládání*. Praha, H+H.
- LEFEVRE, A. (ed.): *Translation, History, Culture: a Sourcebook*. London, 1992.
- LEVÝ, J. (1983). *Umění překladu*. Praha, Ivo Železný.
- LEVÝ J. (1996). *České teorie překladu: vývoj překladatelských teorií a metod v české literatuře*. Praha, Ivo Železný.
- MILLÁN, C., BARTRIN, F. (eds) (2014). *The Routledge Handbook of Translation Studies*. London, Routledge.
- MOUNIN, G. (1999). *Teoretické problémy překladu*. Praha, Karolinum.
- MUNDAY, J. (2001). *Introducing translation studies. Theories and applications*. London, Routledge.
- NEWMARK, P. (1981). *Approaches to Translation*. Oxford, Pergamon Press.
- NIDA, E.; TABER, C.R. (1986). *La traducción: Teoría y Práctica*. Madrid, Cristiandad. Trad. por A. de la Fuente.
- NORD, CH. (2008). *La traduction: une activité ciblée : Introduction aux approches fonctionnalistes*. Arras, Artois Presse Université.
- POPOVIC, A. (1975). *Teória umeleckého prekladu*. Prešov, Tatran.
- ŠABRŠULA, J. (2000). *Teorie a praxe překladu*. Ostrava, Ostravská univerzita v Ostravě.
- VEGA, M.A. (1994). *Textos clásicos de la teoría de la traducción*. Madrid, Cátedra.
- VENUTI, L.: *The Translation Studies Reader*. Oxford, 2012.